

ส่วนที่ 1

สรุปสาระสำคัญของความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

ภาพรวมของการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA)	2
บทบัญญัติทั่วไป (General Provisions)	4
การค้าสินค้า (Trade in Goods)	5
กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin: ROO)	12
พิธีการศุลกากร (Customs Procedures)	15
การค้าไร้กระดาษ (Paperless Trading)	16
การยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition)	17
การค้าบริการ (Trade in Services)	18
การลงทุน (Investment)	22
การเคลื่อนย้ายของบุคคลธรรมดา (Movement of Natural Persons)	24
ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property)	27
การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ (Government Procurement)	28
การแข่งขันทางการค้า (Competition)	29
ความร่วมมือ (Cooperation)	30
เกษตร ป่าไม้และประมง / การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ /	
การสร้างเสริมสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ / บริการการเงิน / เทคโนโลยีสารสนเทศ	
และการสื่อสาร (ICT) / วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงาน และสิ่งแวดล้อม /	
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) / การท่องเที่ยว / การส่งเสริมการค้าและการลงทุน	
- โครงการส่งเสริมการค้าและการลงทุนเพื่อ “ครัวไทยสู่โลก”	35
- โครงการความร่วมมืออุตสาหกรรมเหล็กไทย-ญี่ปุ่น	37
- โครงการสถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของอุตสาหกรรมยานยนต์	39
- โครงการเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน	41
- โครงการเศรษฐกิจสร้างมูลค่า	42
- โครงการหุ้นส่วนภาครัฐและภาคเอกชน	43
- โครงการความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	44
การระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement)	46
บทบัญญัติสุดท้าย (Final Provisions)	47
แผนผัง โครงสร้างกลไกภายใต้ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น	48

ส่วนที่ 2

ข้อมูลภูมิหลังเกี่ยวกับการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

ความเป็นมาของการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น: JTEPA	50
สรุปผลการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น ครั้งที่ 1-9	54
หน่วยงานหลักในการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น	68
ภาคเอกชนที่สนับสนุนการเจรจา	72
คณะนักวิชาการที่ปรึกษา	74
คณะทำงานของสำนักงาน JTEP กระทรวงการต่างประเทศ	76

ส่วนที่ 3

ถาม - ตอบความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

01 เอฟทีเอ คือ อะไร ต่างจากอีพีเอ หรือไม่ อย่างไร	78
02 ทำไมไทยถึงต้องทำเอฟทีเอ	79
03 ทำไมไทยถึงเลือกทำอีพีเอ หรือ JTEPA กับประเทศญี่ปุ่น	80
04 อีพีเอไทย-ญี่ปุ่น หรือ JTEPA เกี่ยวกับอะไรบ้าง	81
05 ผลการเจรจาจนเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มทุนกลุ่มใหญ่ๆ เกษตรกรและประชาชนส่วนใหญ่คงเป็นผู้รับผลกระทบ	82
06 ผลเสียไม่เห็นพุด พุดแต่ข้อดี	85
07 ทำไมไม่เสนอ JTEPA ผ่านสภา	86
08 ทำไมคณะเจรจาไม่ยอมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม และไม่ยอมให้ภาคประชาชนได้เห็นตัวร่างความตกลง (texts) ก่อนการลงนาม	88
09 ควรศึกษาผลดีผลเสียก่อนจะเจรจา	98
10 รัฐบาลมีมาตรการสนับสนุนล่วงหน้าหรือไม่ ไม่ใช่หวายล้อมคอก	99
11 มีเรื่องใดที่ไทยจะได้รับผลกระทบ ผู้ที่อาจจะได้รับผลกระทบ จะสามารถติดต่อสอบถามข้อมูลได้ที่หน่วยงานใด	100
12 “เอฟทีเอไทย-ญี่ปุ่น” จะเปิดช่องให้ญี่ปุ่นเข้ามามีสิทธิมีเสียงในการออกหรือแก้ไข กฎหมาย มาตรการ หรือนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุนของไทยหรือไม่	101
13 การเปิดเสรีทางการค้าก็คือ การลดภาษีศุลกากรให้กับฝ่ายญี่ปุ่น กล่าวกันว่า ไทยต้องสูญเสียรายได้จากการลดภาษีถึงปีละ 32,000 ล้านบาท และจะทำให้ดุลการค้าที่ปัจจุบันไทยขาดดุลให้กับญี่ปุ่นอยู่แล้ว ยิ่งแย่งไปอีกจริงหรือ	102
14 ทำไมไทยถึงเอาข้าวออกจากการเจรจา	104
15 ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ไทย โดยเฉพาะเอสเอ็มอี จะสามารถแข่งขันได้หรือ	105
16 อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มซึ่งเป็นอุตสาหกรรมสำคัญของไทย จะได้ประโยชน์อะไรบ้างจาก JTEPA	106
17 หากสินค้าญี่ปุ่นทะลักเข้ามาจนอุตสาหกรรมไทยได้รับความเสียหายร้ายแรง เอฟทีเอฉบับนี้จะมีมาตรการเยียวยาหรือไม่	108

18	สินค้าไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ได้บ้างที่สามารถตรวจมาตรฐานที่ประเทศไทย แล้วส่งไปขายในตลาดญี่ปุ่นได้เลย โดยไม่ต้องตรวจซ้ำที่ญี่ปุ่นอีก และหน่วยตรวจสอบและรับรองมาตรฐานมีที่ไหนบ้าง	109
19	คนไทยจะเข้าไปตั้งร้านอาหาร หรือธุรกิจสปาในญี่ปุ่นได้อย่างไร	110
20	รัฐบาลเจรจาได้ก็แค่ส่งแรงงานไทย เช่น ผู้ดูแลผู้สูงอายุไทย ไปเป็นคนใช้ญี่ปุ่นที่ญี่ปุ่นจริงหรือไม่ แล้วคนที่มืทักษะฝีมือจะมีโอกาสบ้างหรือไม่	112
21	เปิดเอฟทีเอแล้ว จะทำให้คนญี่ปุ่นเข้ามารักษาพยาบาลในไทยมากขึ้น จนแย่งหมดจากคนไทยทั่วไปหรือไม่	114
22	การเปิดเสรีลงทุน นายทุนไทยจะไม่สามารถแข่งขันได้ ต้องปิดกิจการ กำไรไหลออกนอก คนไทยได้แค่ค่าจ้าง	116
23	หากเอกชนญี่ปุ่นมีปัญหาเกี่ยวกับรัฐบาลไทย เอกชนญี่ปุ่นฟ้องรัฐบาลไทยได้หรือไม่	117
24	ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ได้ชื่อว่าไม่ค่อยอนุญาตให้คนต่างชาติเข้าเมืองได้ง่ายๆ แม้ "เอฟทีเอไทย-ญี่ปุ่น" จะเปิดโอกาสให้คนไทยเข้าไปทำธุรกิจหรือทำงาน แต่คนไทยจะสามารถฝาด่านเข้าเมืองได้จริงหรือไม่	119
25	มี "เอฟทีเอไทย-ญี่ปุ่น" จะทำให้ยาแพงขึ้น คนไทยเข้าถึงบริการสาธารณสุข ได้ยากขึ้นจริงหรือไม่	122
26	ญี่ปุ่นจะได้รับสิทธิพิเศษอะไรเพิ่มเติมจากความตกลงในเขตการค้าจัดตั้งจ้าวังโดยรัฐ เช่น สิทธิพิเศษในการเข้ามาประมูลแข่งกับผู้ประกอบการไทยได้หรือไม่	124
27	หลังเอฟทีเอมีผลใช้บังคับแล้ว มีปัญหาในทางปฏิบัติหรือทำให้ไทยเสียประโยชน์มาก ไทยจะสามารถขอแก้ไขหรือยกเลิกเอฟทีเอนี้ได้หรือไม่	125

ส่วนที่ 4 ภาคผนวก

ตัวเลขการค้าและการลงทุนไทย-ญี่ปุ่น	128
สถิติการค้าไทย / สถิติการค้าไทย-ญี่ปุ่น / สินค้าสำคัญ 5 อันดับแรกที่ไทยส่งออกไปญี่ปุ่นปี 2548 / สินค้าสำคัญ 5 อันดับแรกที่ไทยนำเข้าจากญี่ปุ่นปี 2548 / เงินลงทุนโดยตรงจากญี่ปุ่น	
ตารางเปรียบเทียบประโยชน์ที่ญี่ปุ่นให้ในการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ ไทยญี่ปุ่น (JTEPA) มาเลเซียญี่ปุ่น (JMEPA) และฟิลิปปินส์ญี่ปุ่น (JPEPA)	131
ตารางเปรียบเทียบการตอบสนองข้อเรียกร้องของญี่ปุ่นในการเจรจาความตกลง หุ้นส่วนเศรษฐกิจไทยญี่ปุ่น (JTEPA) มาเลเซียญี่ปุ่น (JMEPA) และฟิลิปปินส์ญี่ปุ่น (JPEPA)	135
สรุปผลการเข้าพบเพื่อหารือเกี่ยวกับการเจรจาความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2549	138
หน่วยงานเจ้าภาพในการนำความตกลงแต่ละบทไปปฏิบัติ ประชาสัมพันธ์ ให้คำแนะนำ และตอบข้อสงสัยแก่สาธารณชน	148